

Vette landen overal...

De predikant Petrus Hondius (Vlissingen 1578- Terneuzen 1621) had bij zijn buitenverblijf de Mouffeschans in Terneuzen een grote tuin met groenten, kruiden en bloemen van een verscheidenheid die zijn weerga niet vond. Zijn hof had een grote faam bij botanici met wie hij een uitgebreide correspondentie onderhield. Ook werkte de paradijselijke tuin als een magneet op andere geleerden en gezaghebbers. Daaronder telde hij onder andere Heinsius, Cats en prins Maurits. Zijn hoofdwerk *Dapes inemptae oft Mouffeschans* (1619) is een gedicht van meer dan 500 bladzijden waarin hij zonder gêne het Zeeuwse landleven en de voortbrengselen van de Zeeuwse grond bezingt.

Naast vroom dienaar Gods was Hondius een geslepen handelaar die met bijvoorbeeld de export van aardperen naar Engeland goud geld verdiende. Wie kent ze nog de deliciose aardperen? Na enig onderzoek bleken ze in elk geval nog op minstens een plaats gekweekt (nabij Walsoorden) en worden ze nog bij een Terneuzense groentehandel verkocht. Is het toeval dat die op het terrein staat waar vroeger de moestuin van Hondius lag of is hier sprake van een 'historische lus'?

Met de aardpeer kwam ik in contact aan de hand van de culinair specialiste Diny Schouten die voor het *Zeeuws Tijdschrift* door Zeeland trok op zoek naar echte streekproducten. In haar essay legt ze uit wat een streekproduct is. Dat was geen gemakkelijke opgave omdat bij streekproducten onmiddellijk de landbouw om de hoek komt kijken. Die gaat niet alleen in Zeeland door een diep dal. Volgens Schouten is er sprake van nep-landbouw want de boeren krijgen nauwelijks voor hun producten betaald. Zo deden de aardappelen dit jaar drie cent per kilo. Ze dragen dan nog wel de naam aardappelen maar in feite zijn het

producten zonder smaak die geschikt zijn gemaakt voor de *foodprocessing*-industrie. Ze worden getooid met het *new speak*-waarmaak dat 'voedselveiligheids-certificaat' heet. Daaronder gaat een steriel surrogaat schuil dat vrijwel niets meer van de natuurlijke voedingsstoffen in zich bergt van het oorspronkelijke product.

Zou de verbouw van streekproducten van hoge kwaliteit de oplossing voor de landbouw zijn? Het is niet evident omdat stringente Europese regelgeving het erg moeilijk, zo niet onmogelijk maakt nieuwe bedrijven op te zetten die biologische streekproducten willen telen. Gelukkig zijn ze er nog en nemen Zeeuwse topkoks hun producten af omdat ze zijn gaan inzien dat ze geen beter voedsel op tafel kunnen zetten dan dat uit eigen streek. Voedsel houdt niet zo van reizen.

Op de omslag staat een stilleven van de Veerse schilder Dirk Koets. We zien een zogenoemde *brôologge*, oftewel een ronde aardewerkgeschilderde houten broodbak, met eieren afgebeeld. Het zou op de omslag van een toekomstige uitgave van de *Mouffeschans* niet misstaan. Het onderstaande citaat is uit de originele versie genomen.

Al waer haer mijn oogen keeren,
Vinde goet en trouw bescheyt
Van de groote gonst des Heeren
Die hy over Seelant spreyt:
Vette landen overal.
Volle scheuren, weeldich stal.
Wel beset met wyde grachten;
Sonder schade te verwachten.

PAUL VAN DER VELDE